

Proloog

Singapore, juni 2016

Aan het eind van het tweedaagse werkbezoek nodigde president Tony Tan zijn Indonesische ambtsgenoot Joko Widodo uit voor een intiem dinertje in het Istana, het presidentiële paleis van Singapore. Het honderdvijftig jaar oude gebouw was een voormalig mansion house van de Britse kolonisator. Nu is het een luisterrijk onderkomen voor de president van de meest welvarende stadstaat in zuidoost Azië. Beide presidenten hadden twee dagen door de stad getoerd. Ze hadden de belangrijkste bezienswaardigheden bekeken, de enorme haven bewonderd en het gloednieuwe hightech park bezocht dat volgens Tony Tan op termijn de vergelijking met Silicon Valley kan doorstaan. Af en toe hadden ze een wandelingetje gemaakt, wat geen onverdeelde genoeg was, want de smog die Singapore in de zomermaanden in haar greep hield lag als een stinkende deken over de stad en noopte de inwoners mondkapjes te dragen en niet langer op straat te zijn dan strikt nodig was. Maar hier, in het Istana met zijn perfecte airconditioning mochten de mondkapjes weer af en Widodo legde het zijne met een zucht van verlichting naast zich neer.

Ze waren met zijn vieren: de beide presidenten en hun meest vertrouwde adviseurs. Widodo had zijn minister van Economische Zaken en Staatsbedrijven, Darmin Nasution, meegenomen. Tan liet zich vergezellen door zijn spindoctor Li Ang Sen, die geen deel uitmaakte van de regering maar wel een sleutelrol vervulde tussen de president en de leden van zijn kabinet. Tolken waren niet nodig, want de landstalen – het Maleis van Singapore en het Bahasa van Indonesië – lagen zo dicht bij elkaar dat ze elkaar moeiteloos verstonden. Eenmaal aan het diner werd er een poosje helemaal niet gepraat, alleen gegeten, om niet te zeggen gesmuld. Tan zag met genoeg hoe het ene na het andere hapje in het vissenmondje van zijn twintig jaar jongere collega verdween.

‘Dit is verrukkelijk,’ zei Widodo. ‘Het is rendang daging, onze bekende runderstoofschotel, dat proef ik, maar hij is anders dan ik hem ooit heb gegeten. Wat maakt dit zo bijzonder?’

Tan gluurde op zijn spiekbriefje. ‘Kalfswang met gekonfijte kabeljauwrug, bereid met bloemkool en macadamia, beurre noisette en madraskerrie. Succesnummer van onze chef.’

‘Verrukkelijk,’ herhaalde Widodo en Nasution knikte enthousiast mee. ‘En wat is dit?’ Hij hief het rijk gevulde spiesje op van het schaalpje dat naast zijn bord lag.

‘Dat is saté van een geitenbokje met gyoza van langoustine, zuurzoete knolletjes en een vinaigrette van koenjit en limoenblad. Net als de rendang een mooie mix van oosterse en westerse ingrediënten. Mijn chef heeft vorig jaar een maand in een driesterrenrestaurant in Parijs meegelopen en toen hij terugkwam op het oude nest heeft hij dit allemaal bedacht.’

‘Prijs u gelukkig,’ mompelde Widodo. Hij keek met spijt naar zijn nog halfvolle bord, schoof het met een zucht opzij en leunde achterover. ‘Vroeger mocht ik niet klieden en nu moet ik helaas passen. Met mijn complimenten aan uw maître.’

‘Ik wil hem graag uitlenen zodat hij zijn creaties aan uw kok kan overdragen,’ zei Tan.

Widodo keek hem verrast aan. Dit was weer eens een ander aanbod dan het uitlenen van computereexperts, hoe ver hun kennis ook voorlag op die van Jakarta. ‘Heel graag, meneer de president. En ik ben gaarne tot wederdienst bereid.’

Tan vouwde zijn handen onder zijn kin en keek zijn Indonesische collega peinzend aan. ‘U zou ons inderdaad een grote dienst kunnen bewijzen.’

‘Ik luister.’

‘Om te beginnen wil ik nog eens benadrukken hoezeer ik uw bezoek op prijs stel midden in het smogseizoen. Sinds jaar en dag heb ik uw voorganger verzocht, nee, gesméékt zich persoonlijk op de hoogte te stellen van

ons probleem door de gevolgen van bosontginning op Sumatra en Kalimantan, maar al mijn smeebeden waren tevergeefs. In zijn spaarzame reacties maakte uw voorganger steeds gewag van een onvermijdelijk ...